

ΑΠΟΓΕΜΑΤΙΑΝΗ

Αγαπημένο μου ἀφεντικό,

Ἐπειδής καὶ πῆγες στοὺς ἀγῶνας καὶ μὲ γράφεις τόσα καὶ τόσα γιὰ τοὺς Ἀμερικάνους ἀθλητὰς, ἔρχουμε μὲ τὸ παρὸν ἴδιογραμμένον γράμμα νὰ σὲ πληροφορήσω, τὴν ἐντύπωσι ποὺ μου ἀφηκει καὶ τὴν κρίσι μου γιὰ δῦλα αὐτά.

Ἄς καλοσκαλίζουν δύλους τοὺς Ἀμερικάνους Ἀθλητὰς, μήπως αὐτὸς ὁ πονηρὸς Ἐδισσον, τοὺς ἔστειλε γεμάτους μὲ ἀρρατα μηχανήματα ἢ νὰ μὴν τύχῃ καὶ δέν εἶναι ἀληθινοὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἄνθρωποι σᾶν τῆς κούκλων, ποὺ ἔστειλε ἐδῶ στὴν πόλη.

Αυχ εἰδὼ, πολυσέβαστό μου ἀφεντικό, ποὺ πῆρεν καὶ "Ελληνες βραβεῖς δὲν πολυχάρηκα· μὰ σταν εἰδὼ, ποὺ στὸν Μαραθώνιον δρόμο νίκησε Ἐλληνόπουλο, συγκινήθηκα καὶ καταχάρηκα, ποὺ εἶπε τὸ «ΝΕΝΙΚΗΚΑΜΕΝ» καὶ... δὲν πέθυνε. Ο θάνατος εἶνε ὅπως ζέρεις ποὺ μὲ τρομάζει. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ δικό μου, δὲν εἶνε ἀγανθρία, γιατὶ συλλογίζουμε, πῶς ἂν δὲν εἶχα αὐτὸν τὸν φόρο τοῦ θανάτου, θὰ ἔκκυνα θαύματα.

* * *

Νὰ σοῦ 'πῶ καὶ κάτι νὰ χαρῆς. Μερικαὶς νέαις κοραὶς τῆς πόλης μας, μαζεύουνται σὲ μιὰ μεγάλη σάλα καὶ ῥάπτουν σὲ ὕραις ωρισμέναις. Μή νομίστε, ἀφεντικό μου ἀνεκτίμητο, ποὺ ῥάπτουν τὴν προίκα τους, ἀ̄ σχι· τὰ χεράκια τ' ἀρροπλασμένα, ῥάπτουν ἀσπρόρρουχα γιὰ μωρὰ παιδάκια.

Ο ιατρὸς Ζαβιτσάνος ἐφρόντισε διὰ τὰ ἔκθετα. Τὰ ἔδωκε σὲ παραμάναις, τὰ ἐπισκέπτεται σᾶν γιατρὸς καὶ σᾶν πατέρας.

Καὶ τὰ χεράκια, ποὺ σοῦ εἶπα, ῥάπτουν ἀσπρόρρουχα γιὰ τὰ ἔκθετα.

Ἄγ, πότε τὸ ἔργο τὸ μεγάλο, ποὺ ἀρχισε ὡν. Ζαβιτσάνος, χωρὶς ἄλλο κεφάλαιο, ἐκτὸς ἀπ' τὴν καλὴν καὶ σπλαγχνήν καρδιά του, ἀχ πότε θὰ τὸ ίδουμε μέσα σὲ κανένα μαρμάρινο παλάτι, ἀπ' ἑκείνα ποὺ φρινερώνουν καὶ τὴ φιλανθρωπία καὶ τὴ γενναιοδωρία τῶν ίδιων μας!

Καὶ ἂν τὸ παλάτι γείνη, ὅπως θὰ γείνη, δῆλοι θὰ θυμοῦνται (καὶ πρὸ πάντων τὰ σημειώνη ἔκθετα ποὺ θὰ ἦνε τότε παλικαράια) πῶς ἡ ίδεα αὐτὴ, ἀν καὶ γλυκονανύρζε κάθε φιλάνθρωπο, πραγματοποιήθηκε ὅμως ἀπὸ τὸν κ. Ζαβιτσάνο.

* * *

Ἀπὸ ἀκροάματα καὶ θεάματα (ὅπως τὰ γράφη ὁ «Νεολόγος») μεγάλη φτώχεια.

Άγ, ἀφεντικό μου, ἐσύ διασκέδαζε τούλαχιστον γιὰ νὰ μου τὰ λέξις θετερα. Όμως ἂν θυμαζής τοὺς ἀγῶνας, τῆς ἀρχαιότητες, καὶ τὸ καλοκαιράκι, σου συνιστῶ νὰ ἐπισκεφθῆς καὶ τὸν «πατσά νυκτὸς» ὅ-

που ἔκαμψ τόσο γλέντι ἄλλη φορὰ, μ' ἔναν ἀμαζάφιλο μου.

Θέλω, ἀφεντικό μου, νὰ σοῦ ταπεινογράψω δῆλο τρίχα σγέδια, ποὺ σγηματίζω γιὰ τὴν εὐγενεία σου.

Νὰ ζεχάσης πειὰ τὴ Δουλσινέ, γιατὶ στὴν ἐποχὴ αὐτὴ, εἶνε μεγάλη ντροπὴ καὶ μεγαλείτερος ἀναχρονισμός, ν' ἀγαπᾶς χωρὶς παραδεῖς.

Τὸ πάραχει ἔνα τιμολόγιο, ποὺ γράφει πόσα πρέπει νὰ παίρνῃ ὁ ιατρὸς, πόσα ὁ δικηγόρος, πόσα ὁ ἀρχιτέκτων καὶ σὲ βεβαίω πῶς ἀκριβοποιούνται δῆλοι.

Καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ τιμολόγιον, ποὺ δὲν πρόσθλεψε καὶ γιὰ τοὺς ἵπποτας, ἐπειδὴ ἐμμαστε σπάνιοι, καταλαβαίνω πόσα μποροῦμε νὰ ώφεληθοῦμε καὶ ἵσως ἵσως ἀνοίξουμε καὶ μεῖς μιὰ τράπεζα· καὶ κατόπι γρεωκοποῦμε καὶ ζοῦμε σᾶν ἀληθινοὶ ἀρχοντες.

Τί μᾶς πειράζει, τιμημένο μου ἀφεντικό, ποὺ μέσα στὴν ἀπειρούσια ποὺ χαρίζει ὁ παράχει, θ' ἀνακατωθῇ καὶ μιὰ γυναίκα.

Ἐγώ είμαι τῆς ίδεας σου: πῶς ἡ γυναίκα γιὰ ν' ἀγαπηθῇ, σᾶν πῶς ἀγαπᾶς ἐσύ τὴ Δουλσινέ, πρέπει νὰ μὴν ἀνακατωθῇ στὴν καθημερινὴ ζωὴ μας· μὰ... νὰ βιασθῇς, ἀφεντικό μου, γιατὶ τώρα μὲ τὴ «γειτορφέτησι» θ' ἀλλάξουν οἱ πρωταγωνισταὶ ἐδῶ κάτω καὶ ἵσως ἀρχίσουν ἡ κ. ιατρὸς, ἡ κ. δικηγόρος, ἡ κ. φραγμακοποίος, νὰ ἐφαρμόζουν καὶ στὸν ἔκυτόν τους, τὸ ἰδιο τιμολόγιο ποὺ ἐφαρμόζουν οἱ συνάδελφοι τους.

* * *

Ἄφεντικό μου, ποτὲ δὲν συλλογίσθηκα τὴ μεγάλη εύτυχία... νὰ εἴχα παιδί, μὰ τώρα ποὺ ἡ Παναγιάτης του, δίνει τρικλούπια φάγη. γιὰ τὸ κοριτσάκι τῆς σχολῆς τῆς Παναγίας, ποὺ θὰ γράψῃ τὴν καλλίτερη σύνθετι «γιὰ τὴν Ἐλληνίδα γυναίκα τῆς ἀρχαιότητος» καὶ ποὺ ὁ ἄγιος Θερεκίου, δίνει φρ. ἑκατό (χρ. 100)—σᾶν λίγα μοὺ φάνευνται—γιὰ τὸ καλλίτερο ἐργάζειρο ἐκκλησιαστικῆς τέχνης, ἀρχίσε καὶ νοιώθει ἡ καρδιά μου μιὰ ἀλλοιώτικη δίψα καὶ τὰ γεῦη μου ψιθυρίζουν μὲ παράπονο—γιατὶ κ' ἐγώ νὰ μὴν ἔχω ἔνα κοριτσάκι δέκα τετσάρων ἔως δέκα πέντε ἔτῶν!! ἀχ...

Ο Ροζινάντης εἶνε καλὰ στὴν ύγεια του καὶ πιστεύω ποὺ θὰ βγάλῃ αὐταῖς τῆς μέραις φτερά, γιατὶ τὰ κόκκαλα τῆς πλάτης του πολὺ πετάχθηκαν καὶ θὰ ἀρχισχεν οἱ Ολύμπιοι νὰ τὸν τρέφουν μὲ ἀμβροσία, γιατὶ δὲν καταδέχεται νὰ φάγη σανό. Μόνο τὴ μελκυγγοία του, τὴν ἀποδίδω, ποὺ δὲν τὸν πήρες στὰ Ολύμπια.

Ταῦτα τὰ ὀλίγα γράφων, υπογράφομαι: ὀλόγραφος ὁ θεοφοβούμενος καὶ ἀφεντικοφοβούμενος δοῦλος σου.

ΣΑΝΚΟ ΠΑΝΣΑΣ